

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobkyně: **V. H.**, proti žalovanému: **Ministerstvo obrany**, se sídlem náměstí Svobody 471/27, Praha 6, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2008, č. j. 42 Cad 55/2008 - 49,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností brojil žalovaný (dále jen „stěžovatel“) proti rozsudku Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) ze dne 25. 6. 2008, č. j. 42 Cad 55/2008 – 49 (dále jen „napadený rozsudek“), jímž krajský soud rozhodl o zrušení rozhodnutí stěžovatele ze dne 22. 1. 2008, č. j. 421/3-784-2/2008/DP-7542 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím stěžovatel zrušil prvoinstanční rozhodnutí Vojenského úřadu sociálního zabezpečení (dále jen „VÚSZ“) dne 30. 11. 2007, č. j. 385916072/VD/2007, jímž VÚSZ nevyhověl žádosti žalobkyně o uvolnění výplaty vdovského důchodu, a řízení o této žádosti zastavil podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. f) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) z důvodu, že právo, jehož se řízení týkalo, již zaniklo.

Žalobou na uvolnění výplaty vdovského důchodu po J. B.i zemřelém dne X, jehož výplata byla zastavena ke dni 15. 12. 1978, žalobkyně v návaznosti na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 25. 9. 2007, č. j. 42 Cad 175/2007 – 30, namítala, že se v roce 2007 dozvěděla, že jí byl vdovský důchod po smrti 2. manžela neprávem odepřen, neboť podle § 37 odst. 4 č. 121/1975 Sb., ve znění platném k 31. 8. 1984, jí měl po zániku nároku na důchod po 2. manželovi být znovu přiznán nárok po 1. manželovi, protože po něm podmínky vzhledem k výchově 4 dcer splňovala. Tuto okolnost však nezkoumal žádný orgán, který se jejím případem

zabýval. Žalobkyně konstatovala, že vdovský důchod jí byl odebrán v listopadu 1982 a tento stav trvá dosud. Stěžovatel tím, že zrušil rozhodnutí VÚSZ a zastavil řízení, upřel žalobkyni právo na rozhodnutí ve věci. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhla vydání rozsudku, jímž se jí přiznává od 12. 10. 2006 vdovský důchod ve výši odvozené od vdovského důchodu po J. B. zemřelém dne X, jehož výplata byla zastavena ke dni 15. 12. 1978.

Napadeným rozsudkem krajský soud žalobě vyhověl a rozhodnutí žalovaného zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. V odůvodnění tohoto rozsudku shrnul žalobu stěžovatelky a vyjádření žalovaného a uvedl, že dospěl k závěru o důvodnosti žaloby z jiných příčin, než uvádí stěžovatelka. Vyložil ustanovení § 66 odst. 1 písm. f) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, podle něhož správní orgán usnesením zastaví řízení o žádosti, jestliže žadatel zemřel nebo zanikl, pokud v řízení nepokračují právní nástupci nebo pokud není více žadatelů, anebo zanikla-li věc nebo právo, jehož se řízení týká. Řízení je zastaveno dnem, kdy se správní orgán o úmrtí nebo zániku žadatele nebo o zániku věci nebo práva dozvěděl. Dále vyložil ustanovení § 82 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, v platném znění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), které uvádí, že byl-li vdovský důchod přiznán před 1. lednem 1996 a vdova nesplňuje žádnou z podmínek stanovených tímto zákonem, zůstává nárok na vdovský důchod zachován, pokud jsou splněny podmínky nároku na vdovský důchod stanovené předpisy platnými ke dni 31. 12. 1995. Dále krajský soud vyložil i odst. 2 tohoto ustanovení, který uvádí, že došlo-li k zániku nároku na vdovský důchod před 1. 1. 1996, vznikne nárok na vdovský důchod znovu, splní-li se po 31. 12. 1995 podmínky nároku na vdovský důchod stanovené předpisy platnými ke dni 31. 12. 1995, a to ve lhůtě a ve výši stanovené těmito předpisy. Podle ustanovení § 82a zákona o důchodovém pojištění platí, že byla-li výše vdovského důchodu, na který vznikl nárok před 1. lednem 1996 nebo na který znovu vznikl nárok po 31. 12. 2005 podle § 82 odst. 2, omezena pro souběh s nárokem na výplatu starobního nebo invalidního důchodu podle předpisů o sociálním zabezpečení platných před 1. 1. 1996, zvyšuje se procentní výměra vdovského důchodu o částku odpovídající rozdílu mezi vyplácenou výší a výší bez takového omezení, včetně zvýšení podle předpisů o zvýšení důchodů náležejících od přiznání vdovského důchodu do dne, od kterého se úprava podle tohoto ustanovení provede. Krajský soud konstatoval, že se neztotožňuje s právním názorem žalovaného, že VÚSZ posoudil věc nesprávně, neboť poslední rozhodnutí o zastavení výplaty vdovského důchodu bylo konečným rozhodnutím ve věci a chyběl obecný předmět rozhodování, neboť již dříve zaniklo právo, kterého se řízení týkalo. V důsledku toho měl pak VÚSZ postupovat podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. f) správního řádu a řízení zastavit. Podle názoru krajského soudu se však toto ustanovení na posuzovanou situaci nevztahuje. Dopadá totiž na případy, kde předmět správního řízení na začátku byl a nadále není, což v posuzovaném případě nenastalo. Navíc krajský soud poukázal na to, že pokud v rozhodnutí žalovaného je uvedeno, že rozhodnutí nemělo být vydáno, pak by zůstala procesní situace taková, že nebylo rozhodnuto o žádosti stěžovatelky, která předmět řízení ve své žádosti specifikovala a VÚSZ o něm tedy mohl meritorně rozhodnout, což také učinil. Podle krajského soudu měl VÚSZ žádost o obnovení výplaty vdovského důchodu zamítnout s odůvodněním, že nárok na dávku vdovského důchodu zanikl, a nedošlo tedy k souběhu nároků na výplatu důchodů a k omezení či zastavení výplaty vdovského důchodu s tím, že žádost je nedůvodná a měla být zamítnuta, protože není co k výplatě obnovit. Pro další řízení krajský soud žalovaného zavázal k zamítnutí odvolání a potvrzení napadeného rozhodnutí VÚSZ.

V **kasační stížnosti** podané proti tomuto rozsudku stěžovatel namítal důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), d) s. ř. s. Nezákonnost napadeného rozsudku spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spatřoval stěžovatel v aplikaci zákonů platných pro oblast důchodového pojištění, konkrétně zákona č. 121/1975 Sb., zákona č. 100/1988 Sb. a zákona č. 155/1995 Sb. a také zákona č. 582/1991 Sb. Konkrétně

se podle stěžovatele jedná o aplikaci ustanovení týkajících se věcné příslušnosti správních orgánů rozhodujících v oblasti sociálního zabezpečení. Stěžovatel zdůraznil, že do věcné působnosti správních orgánů s vymezenou působností pak vždy náleželo i rozhodování o pozůstalostních dávkách osobám po zemřelých osobách, jež spadaly do jejich věcné působnosti. Věcná příslušnost k řízení vždy zůstávala u toho správního orgánu, který prvotně rozhodoval v okamžiku úmrtí o pozůstalostní dávce, a odvíjela se od osoby zemřelého. Zákon nikdy neumožňoval přechod příslušnosti na jiný správní orgán. Příslušnost nepřecházela ani v případech přijetí nové právní úpravy a nepřecházela ani v případech vzniku nového manželství a úmrtí manžela u téže osoby žádající o v pořadí další následující vdovský důchod. Stěžovatel dále poukázal na to, že právní situace je komplikována skutečností, že tiskopis „Žádost o uvolnění výplaty vdovského důchodu“ žalobkyně obsahuje v kolonce označené jako „Údaje o zemřelém manželovi“ personálie druhého ze zemřelých manželů - bývalého vojáka z povolání p. J. H., nar. X, zemřelého X, přičemž ze všech ve spisech obsažených materiálů celkem bezesporně vyplývá skutečnost, že žalobkyně se opakovaně a dlouhodobě domáhá uvolnění výplaty vdovského důchodu po prvním manželovi – p. J. B., zemřelém X. Stěžovatel podotknul, že zde existuje rozpor mezi formálně vyplněnou a uplatněnou žádostí a skutečnou jednoznačně identifikovatelnou a písemně vyjádřenou vůlí žalobkyně. V tomto ohledu stěžovatel poukázal na předchozí rozsudek krajského soudu ze dne 25. 9. 2007, č. j. 42 Cad 175/2007 – 30, jímž krajský soud rozhodl o věcné příslušnosti ČSSZ k rozhodování o vdovském důchodu po J. B. V rámci odvolacího řízení byla žádost žalobkyně interpretována jako žádost o uvolnění výplaty vdovského důchodu po prvním manželovi J. B. K druhému namítanému kasačnímu důvodu uvedenému v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. stěžovatel uvedl, že krajský soud postupoval tak, jakoby se jednalo o nějaký obecný vdovský důchod nesvázaný s konkrétní zemřelou osobou nebo jakoby věcná příslušnost přešla na poslední v řadě rozhodující správní orgán, což zákon dle názoru stěžovatele neumožňuje. Dále stěžovatel vyložil svůj právní názor na řešení věci, pokud by VÚSZ a žalovaný postupovaly podle formální či obsahové stránky žádosti žalobkyně. V případě posuzování žádosti podle obsahu se jednalo o žádost o uvolnění vdovského důchodu po prvním manželovi J. B., což znamená, že k projednání a rozhodnutí věci je dána pouze věcná příslušnost ČSSZ, a proto bylo možné ukončit započaté řízení podle § 66 odst. 1 písm. g) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, neboť žádost se stala bezpředmětnou z důvodu věcné nepříslušnosti VÚSZ, přičemž zároveň byla i právně nepřipustná. V případě posuzování žádosti žalobkyně podle formy by se jednalo o žádost o přiznání důchodu po druhém ze zemřelých manželů J. H. Stěžovatel výkladem ustanovení § 37 odst. 3 zákona č. 121/1975 Sb., § 46 odst. 4 zákona č. 100/1988 Sb. a § 50 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění dospěl k závěru šlo o případ, kdy po úmrtí druhého ze zemřelých manželů žalobkyně J. H. se v zákonem stanovených lhůtách nenaplnila žádná ze zákonem stanovených podmínek pro možný nový vznik nároku, a proto nárok zanikl. VÚSZ tedy v takovém případě neměl důvod pro meritorní rozhodování a měl tedy započaté řízení ukončit procesně přípustným způsobem. Jelikož tak neučinil, jednal tímto způsobem až stěžovatel v odvolacím řízení. Stěžovatel dále zdůraznil, že v dané věci VÚSZ neměl aplikovat § 82a zákona o důchodovém pojištění, neboť neodpovídá skutkové podstatě případu, zejména pak žádosti žalobkyně. O zvýšení vdovského důchodu nemohlo být rozhodováno z toho důvodu, že nebylo rozhodnuto o uvolnění výplaty vdovského důchodu. Proto nebylo rozhodnutí vydáno v souladu s právními předpisy. Pokud by stěžovatel měl realizovat rozsudek krajského soudu, došlo by podle jeho názoru k tomu, že stěžovatel by potvrdil meritorní rozhodnutí VÚSZ vydané podle § 82a zákona o důchodovém pojištění, ačkoliv nebyla podána zákonem předepsaná žádost o zvýšení vdovského důchodu, a jednak by takto potvrdil rozhodování VÚSZ, aniž by k takovému rozhodování byl VÚSZ věcně příslušný, neboť při souběhu důchodů podle ustanovení § 115 zákona č. 582/1991 Sb. je dána příslušnost ČSSZ. Z napadeného rozsudku podle názoru stěžovatele není jednoznačně zřejmé, zda se v něm hovoří o nároku na důchod po panu B. či po panu H. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

Stěžovatel kasační stížnost doplnil sdělením ze dne 18. 8. 2008, v němž poskytl Nejvyššímu správnímu soudu na vědomí kopii podání žalobkyně ze dne 4. 8. 2008 a kopii své odpovědi na toto podání, a to z toho důvodu, že se tyto listiny dotýkají judikatury dopadající na posuzovanou věc (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2003, č. j. 2 Ads 2/2003 – 57). Zároveň doložil i pověření svého zaměstnance k zastupování v řízení o kasační stížnosti, jakož i kopii jeho dokladu o dosaženém vysokoškolském vzdělání vyžadovaném pro výkon advokacie.

Ve **vyjádření žalobkyně** ke kasační stížnosti ze dne 11. 8. 2008 žalobkyně konstatovala, že v rozsudku ze dne 10. 7. 2003, č. j. 2 Ads 2/2003 – 57, se Nejvyšší správní soud zabýval obdobným případem. Dovodil, že pro splnění podmínek nároku na vdovský důchod vdově z hlediska věku a počtu vychovaných dětí i po uplynutí 1 roku od smrti posledního manžela nebylo nutné, aby se jednalo o děti zemřelého manžela. Vzhledem k tomu, že žalobkyně vychovala 4 děti, z toho 3 do plné zletilosti a zákon v tomto případě neomezoval příjem důchodu současným dosažením věku [§ 37 odst. 2 písm. c) zákona č. 121/1975 Sb.], je zřejmé, že žalobkyni byla výplata důchodu po uplynutí jednoho roku od smrti J. H. zastavena protiprávně, když jí byla zastavena z důvodu, že J. H. nebyl otcem jejích 4 dětí. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhla zamítnutí kasační stížnosti a potvrzení napadeného rozsudku. Navíc požadovala, aby Nejvyšší správní soud závázal krajský soud právním názorem, že žalobkyni měl být přiznán od 12. 10. 2006 přiznán vdovský důchod ve výši odvozené od vdovského důchodu po J. H., jehož výplata byla zastavena ke dni 2. 11. 1982.

Ze správního a soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti.

Výměrem č. 55748/2 ze dne 19. 2. 1982 byl Krajskou vojenskou správou Praha žalobkyni přiznán vdovský důchod ve výši 1020 Kč po jejím zemřelém manželovi npor. J. H.

Rozhodnutím Krajské vojenské správy Praha ze dne 9. 12. 1982, č. 55748/4 bylo rozhodnuto podle § 37 odst. 1 zákona č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení, o zastavení výplaty vdovského důchodu. Zároveň byla žalobkyně poučena, že splní-li do dvou let ode dne zastavení výplaty některou z podmínek uvedených v § 37 odst. 2 zákona o sociálním zabezpečení, může nárok uplatnit a prokázat u Krajské vojenské správy, v jejímž obvodu bude mít trvalé bydliště.

Žalobkyně znovu požádala o obnovu výplaty vdovského důchodu dne 7. 1. 1991, jelikož byla v té době nezaměstnaná. Krajská vojenská správa Praha odpověděla žalobkyni dopisem ze dne 12. 3. 1991, č. j. 55748/6, že žalobkyně sice vychovala čtyři děti, ale nešlo o děti zemřelého J. H. s nárokem na sirotčí důchod. Proto nebyly v té době splněny podmínky pro přiznání vdovského důchodu, neboť z ustanovení § 46 odst. 3 zákona č. 100/1988 Sb. vyplývalo, že při posuzování výchovy dětí pro nárok na vdovský důchod musí jít o děti zemřelého s nárokem na sirotčí důchod. Proto nebylo možné obnovit nárok na výplatu vdovského důchodu.

Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 10. 7. 1993 byl žalobkyni přiznán starobní důchod od 16. 9. 1992.

Na základě opětovné žádosti o obnovu výplaty vdovského důchodu ze dne 17. 1. 1994 VÚSZ znovu prověřil možnost obnovení nároku na vdovský důchod po zemřelém J. H. Sdělil žalobkyni dopisem ze dne 21. 3. 1994, že podle ustanovení § 46 odst. 3 zákona č. 100/1988 Sb. musí při posuzování výchovy dětí pro nárok na vdovský důchod jít o děti zemřelého s nárokem

na sirotčí důchod. Navíc VÚSZ uvedl, že obnovu výplaty vdovského důchodu nelze uskutečnit po více jak dvanácti letech.

Dne 12. 10. 2006 si žalobkyně podala žádost k ČSSZ o uvolnění výplaty vdovského důchodu. ČSSZ tuto žádost zamítla rozhodnutím ze dne 28. 6. 2007, č. j. X, podle ustanovení § 82a zákona o důchodovém pojištění s tím, že nárok na vdovský důchod žalobkyni náležel pouze po dobu 1 roku od úmrtí manžela.

Na základě žaloby podané proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Praze toto rozhodnutí zrušil pro vady řízení a vrátil ČSSZ k dalšímu řízení rozsudkem ze dne 25. 9. 2007, č. j. 42 Cad 175/2007 - 30. V odůvodnění uvedl, že ČSSZ nebyla věcně příslušná k rozhodnutí o vdovském důchodu, nýbrž měl o jejím nároku rozhodnout VÚSZ.

ČSSZ proto postoupila žádost žalobkyně VÚSZ, který vydal rozhodnutí ze dne 30. 11. 2007, č. j. 385916072/VD/2007, jímž žádosti nevyhověl. V odůvodnění tohoto rozhodnutí uvedl, že žádosti o uvolnění výplaty vdovského důchodu po zemřelém J. H. není možno vyhovět. Důvodem je, že nárok na vdovský důchod zanikl dnem 1. 11. 1982 a k obnovení tohoto nároku nedošlo, neboť po zániku nároku žalobkyně nesplňovala žádnou z podmínek podle tehdy platných předpisů. Ustanovení § 82a zákona o důchodovém pojištění se vztahuje pouze na případy, kdy byla výše vdovského důchodu, na který vznikl (znovu vznikl) nárok před 1. 1. 1996 nebo na který znovu vznikl nárok po 31. 12. 1995 podle § 82 odst. 2, omezena pro souběh s nárokem na výplatu starobního nebo invalidního důchodu podle předpisů o sociálním zabezpečení platných před 1. 1. 1996 nebo nebyl-li vdovský důchod z důvodů výše uvedených vyplácen. Zánik nároku na vdovský důchod uplynutím doby jednoho roku od smrti J. H. nastal v souladu s platnou právní úpravou. Vdovský důchod po prvním manželovi J. B. zemřelém X zanikl žalobkyni provdáním podle ustanovení § 37 odst. 4 zákona č. 121/1975 Sb.). Při opětovném ovdovění mohl nárok na dřívější důchod vzniknout znovu, jestliže by vdově náležel, kdyby se znovu neprovdala, a jestliže jí nevznikl nárok na vdovský důchod po posledním manželovi. Jelikož uvedené podmínky nebyly v případě žalobkyně naplněny, VÚSZ žádosti nevyhověl.

V odvolání proti tomuto rozhodnutí žalobkyně namítala, že VÚSZ se zabýval pouze splněním podmínek vdovského důchodu po jejím druhém manželovi J. H. Zcela ignoroval skutečnost, že jí byla protiprávně VÚSZ odeprána výplata vdovského důchodu po jejím prvním manželovi J. B. zemřelém dne X, ačkoliv splňovala podmínky pro obnovu výplaty tohoto důchodu. Žalobkyně poukázala na to, že vychovala čtyři děti po J. B. Domnívala se, že VÚSZ měl vydat rozhodnutí o tom, že žalobkyně sice nesplnila podmínky výplaty vdovského důchodu po J. H., ale protože jí měl být znovu přiznán nárok po prvním manželovi z důvodu, že po smrti druhého manžela nesplňovala podmínky pro přiznání vdovského důchodu, měl VÚSZ postoupit její žádost ČSSZ, která měla v souladu s ustanovením § 37 odst. 4 zákona č. 121/1975 Sb. rozhodnout o obnovení výplaty vdovského důchodu po prvním manželovi.

O odvolání stěžovatel rozhodl napadeným rozhodnutím ze dne 22. 1. 2008, č. j. 421/3-784-2/2008/DP-7542, jímž napadené rozhodnutí zrušil a řízení o žádosti zastavil s tím, že zaniklo právo, jehož se řízení týká. V odůvodnění rozhodnutí stěžovatel uvedl, že žalobkyně pobírala vdovský důchod po svém prvním manželovi J. B. až do dne 15. 12. 1978, kdy uzavřela sňatek se svým druhým manželem J. H. Podle ustanovení § 37 odst. 4 zákona č. 121/1975 Sb. nárok na tento důchod tedy zanikl přímo ze zákona. Po úmrtí druhého manžela žalobkyně jí byl Krajskou vojenskou správou Praha přiznán vdovský důchod, přičemž se jednalo o nově vzniklý nárok podle § 37 odst. 1 zákona č. 121/1975 Sb. Nový nárok žalobkyni vznikl na dobu jednoho roku od smrti manžela, nárok byl přiznán a vyplácen. Zároveň zanikla příslušnost ČSSZ k vedení

řízení. Po uplynutí lhůty jednoho roku byla výplata vdovského důchodu zastavena, protože žalobkyně nesplňovala žádnou z podmínek uvedených v § 37 odst. 2 zákona č. 121/1975 Sb., tj. nestala se plně invalidní, nepečovala alespoň o jedno dítě, jež má nárok na sirotčí důchod, nevychovala alespoň tři děti, nedosáhla věku 45 let a vychovala dvě děti, nedosáhla ani věku 50 let ani 40 let ke dni smrti svého manžela, který zemřel následkem pracovního úrazu utrpěného při plnění pracovních úkolů v zaměstnání I. kategorie. Podmínka vychovaných dětí nebyla dle názoru stěžovatele splněna, neboť se nejednalo o děti zemřelého manžela p. J. H., což zákon vyžadoval prostřednictvím odkazu na ustanovení § 40 téhož zákona. Argumentaci žalobkyně rozsudkem krajského soudu č. j. 42 Cad 175/2007 – 30, stěžovatel označil jako nepřijatelnou, neboť krajský soud v něm pouze akceptoval věcnou příslušnost VÚSZ. Zvýšení vdovského důchodu podle ustanovení § 82a zákona o důchodovém pojištění nelze provést, neboť neexistoval souběh vdovského důchodu se starobním či invalidním důchodem, ani možnost nového vzniku nároku na vdovský důchod. Důvodem nevyhovění žádosti ze strany VÚSZ tedy neměla být skutečnost, že neexistuje souběh důchodů, ale skutečným důvodem bylo, že tento souběh nemohl nastat z důvodu, že již v minulosti zaniklo právo, podle něhož by tento souběh mohl vzniknout a existovat. VÚSZ tedy vycházel podle názoru stěžovatele z nesprávně vyhodnoceného skutkového stavu věci. Pokud by byl skutkový stav věci správně vyhodnocen, neměl VÚSZ jinou možnost než řízení zastavit podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. f) správního řádu, což se nestalo.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlídnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že **kasační stížnost není důvodná**.

Nejvyšší správní soud nejprve považuje za vhodné vyjádřit se obecně k významu stěžovatelem uplatněných kasačních důvodů. Nezákonnost napadeného rozsudku způsobená nesprávným posouzením právní otázky soudem může spočívat buď v tom, že soud při svém rozhodování aplikoval na posuzovanou věc jiný právní předpis, než měl správně použít, a pro toto pochybení je výrok soudu v rozporu s příslušným ustanovením toho kterého právního předpisu, nebo v tom, že soudem byl sice aplikován správný právní předpis, avšak nebyl správně vyložen. O nesprávné posouzení právní otázky může jít také tehdy, pokud by byl vyvozen nesprávný právní závěr z jinak správně zjištěného skutkového stavu věci, nebo je sice učiněn správný právní závěr, ale v odůvodnění rozhodnutí je nesprávně prezentován.

Dále je třeba se vyjádřit i k významu druhého namítnutého kasačního důvodu, tj. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. První, tam upravený důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti rozhodnutí) spočívá podle Nejvyššího správního soudu buď v tom, že rozhodnutí vykazuje takové textové a formulační nedostatky, že z obsahu textu není dostatečně zřejmá souvislost s příslušnými podklady pro rozhodnutí, nebo příp. v tom, že i jinak text rozhodnutí obsahuje nejasné, rozporné či jiným způsobem nesrozumitelné údaje. Taková nesrozumitelnost rozhodnutí však v souzené věci podle Nejvyššího správního soudu nenastala. Následující důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí) je potom třeba spatřovat v tom, že se rozhodnutí neopírá o důvody, které opodstatňují dospět k určitému výroku rozhodnutí a možný dopad je třeba posuzovat vždy ve pojení se zněním konkrétního rozhodnutí. Konečně posledně jmenovaný důvod, tedy že se jedná

nepřezkoumatelnost spočívající v jiné vadě řízení před soudem, Nejvyšší správní soud poznamenává, že je třeba její význam posuzovat jako důvod pro zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně pouze za předpokladu splnění věty navazující, tedy, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

V první řadě je třeba pro úplnost stručně shrnout právní úpravu podmínek nároku na vdovský důchod, jak se vyvíjela od doby, kdy žalobkyně podruhé ovdověla, až do doby podání její poslední žádosti o uvolnění výplaty vdovského důchodu. V době, kdy žalobkyně podruhé ovdověla, byla právní úprava vdovských důchodů obsažena v zákoně č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení, a to v ustanoveních §§ 37 – 39 (účinných do 30. 9. 1988). Pro posuzovanou věc je relevantní ustanovení § 37 odst. 1 - 4, která upravovala nárok na vdovský důchod následovně:

*(1) Vdovský důchod náleží vdově po dobu **jednoho roku** od smrti manžela.*

*(2) **Po uplynutí této doby** náleží vdovský důchod, jestliže vdova splňuje některou z těchto podmínek:*

a) je plně invalidní,

b) pečuje aspoň o jedno dítě, jež má nárok na sirotčí důchod (§ 40),

c) vychovala aspoň tři děti (§ 40),

d) dosáhla věku 45 let a vychovala dvě děti (§ 40),

e) dosáhla věku 50 let,

f) dosáhla věku aspoň 40 let ke dni smrti manžela, který zemřel následkem pracovního úrazu (§ 27 odst. 1 první věta) utrpěného při plnění pracovních úkolů v zaměstnání I. pracovní kategorie. Ustanovení písm. b) až d) se nevztahují na děti, které žena nebo její manžel převzali do pěstounské péče podle zvláštních předpisů 7).

*(3) **Nárok na vdovský důchod vznikne znovu, splní-li se některá z podmínek uvedených v odstavci 2 písm. a) až e) do dvou roků po zániku dřívějšího nároku na vdovský důchod nebo do pěti roků, zemřel-li manžel následkem pracovního úrazu utrpěného při plnění pracovních úkolů v zaměstnání I. pracovní kategorie.***

*(4) **Nárok na vdovský důchod zaniká provdáním; při opětovém ovdovění vznikne však nárok na dřívější vdovský důchod znovu, jestliže by vdově náležel, kdyby se znovu neprovdala, a jestliže jí nevznikl nárok na vdovský důchod po posledním manželu.*** Ustanovení § 40 odst. 1 téhož zákona upravovalo základní podmínku nároku na sirotčí důchod tak, že sirotčí důchod náležel dítěti (i osvojení) zemřelého pracujícího (důchodce), tj. výslovně spojovalo nárok na sirotčí důchod s pozůstalým vlastním dítětem či osvojenecem zemřelého.

Tato úprava byla od účinnosti nového zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, v podstatě převzata do ustanovení § 46 s tou odlišností, že v odst. 3 tohoto ustanovení zákon nově specifikoval, že dítětem podle odstavce § 46 odst. 2 písm. b) až d) se rozumí dítě, které má nebo by mělo po zemřelém manželu **nárok na sirotčí důchod**, a dítě, které bylo v rodině zemřelého vychováváno, jde-li o vlastní (osvojené) dítě vdovy nebo bylo-li dítě aspoň jedním z nich převzato do dne smrti manžela do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu. Zákon č. 100/1988 Sb. tedy nahradil původní odkaz na podmínku sirotčího důchodu po zemřelém manželovi výslovným vyjádřením tohoto odkazu, přičemž rovněž změnil postavení vdov, které vychovávaly vlastní či osvojené děti anebo měly tyto děti svěřeny do náhradní rodinné péče. Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném k datu podání žádosti žalobkyně o uvolnění výplaty vdovského důchodu (12. 10. 2006) upravoval vdovský důchod tak, že zachoval základní dobu výplaty dávky na jeden rok od smrti manžela, přičemž podmínky pro pokračování nároku po uplynutí této doby

upravoval v ustanovení § 50 odst. 2 tak, že vdova musí splnit alespoň jednu z tam uvedených podmínek: péče o nezaopatřené nezletilé dlouhodobě těžce zdravotně postižené dítě vyžadující mimořádnou péči nebo o zletilé dítě, které je převážně nebo úplně bezmocné, nebo péče o převážně nebo úplně bezmocného svého rodiče nebo rodiče zemřelého manžela, který s ní žije v domácnosti, nebo o takového rodiče, který je částečně bezmocný a starší 80 let, je plně invalidní nebo dosáhla věku 55 let nebo důchodového věku. V ustanoveních § 50 odst. 4 a 5 zákon specifikoval další podmínky, za nichž může dojít k obnovení nároku na vdovský důchod za splnění podmínek uvedených v ustanovení § 50 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, a to především lhůtu pěti roků po zániku dřívějšího nároku na vdovský důchod, v níž musí dojít ke splnění některé z podmínek uvedených v § 50 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění.

Přechod nároku na vdovský důchod pod právní režim zákona o důchodovém pojištění s účinností od 1. 1. 1996 upravují ustanovení § 82 a § 82a tohoto zákona, v nichž je uvedeno následující.

§ 82

(1)

Byl-li vdovský důchod přiznán před 1. lednem 1996 a ke dni 1. ledna 1996 vdova nespĺňuje žádnou z podmínek stanovenou tímto zákonem, zůstává nárok na vdovský důchod zachován, pokud jsou splněny podmínky nároku na vdovský důchod stanovené předpisy platnými ke dni 31. prosince 1995.

(2) Došlo-li k zániku nároku na vdovský důchod před 1. lednem 1996, vznikne nárok na vdovský důchod znovu, splní-li se po 31. prosinci 1995 podmínky nároku na vdovský důchod stanovené předpisy platnými ke dni 31. prosince 1995, a to ve lhůtě a ve výši stanovené těmito předpisy.

Ustanovení § 82a pak upravuje zvýšení důchodu, který byl omezen v souběhu se starobním či invalidním důchodem nebo na nějž znovu vznikl nárok po 31. 12. 1995. Je zřejmé, že úprava temporality působení právních norem upravujících podmínky nároku na znovuobnovení nároku na vdovský důchod není retroaktivní, tj. pro obnovu nároku na vdovský důchod je zapotřebí splnit podmínky právní úpravy účinné v době zániku nároku na vdovský důchod.

Ze spisu je zřejmé, že jak Krajská vojenská správa Praha, tak VÚSZ a rovněž tak i stěžovatel se shodují v závěru, že žalobkyni zanikl nárok na vdovský důchod jak po prvním manželovi J. B., tak i po druhém manželovi J. H. Vdovský důchod po prvním manželovi žalobkyni zanikl z důvodu opětovného uzavření sňatku a vdovský důchod po druhém manželovi žalobkyni zanikl z důvodu uplynutím lhůty jednoho roku (§ 37 odst. 1 zákona č. 121/1975 Sb.). Žalobkyně se opakovaně dovolávala (žádosti ze dne 7. 1. 1991, 17. 1. 1994) toho, že v jejím případě došlo k obnově nároku na vdovský důchod. Orgány důchodového pojištění však jejím žádostem nevyhověly, neboť dospěly k závěru, že žalobkyně nespĺňovala podmínky pro obnovení nároku tehdy účinného ustanovení § 46 odst. 4 písm. a) zákona č. 100/1988 Sb., podle něhož nárok na vdovský důchod vznikne znovu, jestliže se splní některá z podmínek obnovy vdovského důchodu uvedených v odstavci 2 písm. a), c) až e) do dvou roků po zániku dřívějšího nároku na vdovský důchod. Nejvyšší správní soud tento právní závěr považuje za správný, přičemž poukazuje na to, že od data zastavení výplaty vdovského důchodu po J. H. (X) plynula žalobkyni lhůta dvou let, v níž by musela splnit podmínky uvedené v ustanovení § 37 odst. 2 ve spojení s § 37 odst. 3 a 4 zákona č. 121/1975 Sb. Podmínka výchovy dvou dětí s nárokem na sirotčí důchod po zemřelém manželovi nebyla splněna, neboť děti vychované žalobkyní byly dětmi J. B. a neměly tak nárok po J. H. na sirotčí důchod podle ustanovení § 40 téhož zákona. Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že v téže dvouleté lhůtě nemohlo dojít za

podmínek ustanovení § 37 odst. 4 téhož zákona k obnově nároku na vdovský důchod z titulu opětovného ovdovění, neboť jí vznikl nárok na vdovský důchod po J. H. a tento důchod jí byl po dobu jednoho roku vyplácen, což vylučuje v souladu dle citovaného ustanovení opětovný vznik nároku na původní vdovský důchod po J. B.

K témuž závěru zřejmě dospěl i krajský soud, když v odůvodnění napadeného rozsudku konstatoval, že „*VÚSZ měl žádost o obnovení výplaty vdovského důchodu zamítnout s odůvodněním, že nárok na dávku vdovského důchodu zanikl, a tedy nedošlo k souběhu nároků na výplatu důchodů a k omezení či zastavení výplaty vdovského důchodu s tím, že žádost je nedůvodná a měla být zamítnuta, protože není co k výplatě obnovit.*“ Ačkoliv to není za situace, kdy kasační stížnost podal stěžovatel (žalovaný) a opřel ji zejména o námitky procesního charakteru, předmětem rozhodování v této věci, považuje Nejvyšší správní soud za vhodné vyjádřit se k dopadu žalobkyní namítaného rozsudku ze dne 10. 7. 2003, č. j. 2 Ads 2/2003 - 57, přístupný na www.nssoud.cz na posuzovanou věc. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku dospěl k právnímu názoru, že pro splnění podmínky nároku na vdovský důchod podle § 30 odst. 2 písm. d) zákona č. 101/1964 Sb., o sociálním zabezpečení, podle něhož vdově náležel vdovský důchod i po uplynutí jednoho roku od smrti manžela, pokud dosáhla věku 45 let a vychovala dvě děti, nebylo nutné, aby se jednalo o vlastní děti zemřelého manžela. Nejvyšší správní soud se v odůvodnění tohoto rozsudku zabýval otázkou výkladu ustanovení § 30 odst. 2 písm. d) zákona č. 101/1964 Sb. v tom směru, zda z něho lze dovodit, že toto ustanovení zakládá nárok na další výplatu vdovského důchodu i tehdy, vychovala-li vdova dvě děti, které nejsou dětmi zemřelého manžela, po němž jí náleží vdovský důchod. Nejvyšší správní soud v odůvodnění tohoto rozsudku užil jazykový, historický, logický a srovnávací výklad a dospěl k závěru, že citované ustanovení § 30 odst. 2 písm. d) zákona č. 101/1964 Sb. je nutno právě takto vyložit. Přitom však výslovně odlišil výklad tohoto ustanovení od úpravy v jiných důchodových právních předpisech, kdy zákon výslovně odkazuje ve svém textu na jiné ustanovení, které podmínku „výchovy dětí zemřelého manžela“ výslovně či implicitně obsahuje. V této souvislosti zdejší soud konstatoval, že „*Zákon č. 55/1956 Sb. stanovil v § 21 odst. 2 písm. d), že vdovský důchod náleží nadále po uplynutí jednoho roku od smrti zaměstnance (důchodce) vdově, jestliže dosáhla věku 45 let a vychovala aspoň 2 děti (když odkaz na sirotčí důchod tento zákon užívá pouze u nároku podle písm. a/ téhož ustanovení), zákon č. 101/1964 Sb. v § 30 odst. 2 písm. d) stanovil podmínky shodně (když odkaz na sirotčí důchod užil jen ve vztahu k nároku podle písm. b, c/), zákon č. 121/1975 Sb. stanovil v § 37 odst. 2 písm. d/ podmínky v základu shodně - ovšem zde výslovně použil odkaz na § 40 (upravující sirotčí důchod), zákon č. 100/1988 Sb. v § 46 odst. 2 písm. d) opět odkazu na sirotčí důchod nepoužil a navíc v ust. § 46 odst. 3 vyložil, že dítětem podle odst. 2 písm. b-d) se rozumí dítě, které má nebo by mělo po zemřelém manželu nárok na sirotčí důchod a dítě, které bylo v rodině zemřelého vychováváno, jde-li o vlastní (osvojené) dítě vdovy..., zákon č. 155/1995 Sb. již v § 50 odst. 2 obdobný nárok nezakládá (vztahuje jej pouze ke věku). Jedině tedy zákon č. 121/1975 Sb. výslovně spojoval nárok na vdovský důchod při dosažení věku 45 let s výchovou dvou dětí s nárokem na sirotčí důchod.*“ Uvedený právní názor Nejvyššího správního soudu je tedy třeba vyložit správně tak, že zákon č. 121/1975 Sb. ve svém ustanovení § 37 odst. 2 písm. d) a § 40 konstruoval podmínku, že dvě děti vychovávané stěžovatelkou musí splňovat podmínky nároku na sirotčí důchod po zemřelém manželovi vdovy. Dovolává-li se žalobkyně v posuzované věci tohoto právního názoru Nejvyššího správního soudu, pak je třeba konstatovat, že nikoliv ve svůj prospěch, neboť na její případ dopadá citované ustanovení § 37 odst. 2 písm. d) a § 40 zákona č. 121/1975 Sb., nikoliv § 30 odst. 2 písm. d) zákona č. 101/1964 Sb. Žalobkyně sice vychovala čtyři děti, ale všechny se zrodily z manželství s J. B., nikoliv J. H., po němž se domáhala uvolnění výplaty vdovského důchodu. Proto v souladu s uvedenou interpretací citovaných ustanovení zákona č. 121/1975 Sb. nesplňuje podmínku v nich obsaženou. Aplikace tohoto právního názoru by navíc neměla pro stěžovatelku význam ani pro posouzení možnosti obnovy jejího nároku na vdovský důchod po prvním manželu J. B., neboť jak již bylo výše zdůvodněno, tento nárok žalobkyni zanikl v důsledku opětovného

provádání a znovu jí nevznikl v důsledku vzniku nároku na vdovský důchod po druhém manželu J. H. (§ 37 odst. 4 zákona č. 121/1975 Sb.).

Nejvyšší správní soud vázán námitkami stěžovatele uvedenými v kasační stížnosti shledal, že stěžovatel nesouhlasí s procesním postupem VÚSZ při rozhodování o žádosti stěžovatelky ze dne 12. 10. 2006 a s právním názorem krajského soudu, který tento postup označil v napadeném rozsudku za správný. Pro posouzení námitek stěžovatele je proto v první řadě rozhodná interpretace žádosti žalobkyně ze dne 5. 10. 2006, kterou podala na Okresní správě sociálního zabezpečení v Příbrami (doručena ČSSZ dne 12. 10. 2006) a již se domáhala uvolnění výplaty vdovského důchodu. V této žádosti v kolonce „údaje o zemřelém manželovi“ uvedla jméno druhého manžela J. H. nar. X. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že z takto podané žádosti nebylo možno nijak dovodit, že by žalobkyně požadovala uvolnění výplaty vdovského důchodu po svém prvním manželovi J. B., jehož výplata jí byla ke dni 15. 12. 1978 zastavena z důvodu uzavření druhého sňatku. Je zřejmé, že právě z tohoto důvodu byl postup ČSSZ shledán krajským soudem v rozsudku ze dne 25. 9. 2007, č. j. 42 Cad 175/2007 – 30, jako nesprávný, neboť ČSSZ skutečně nebyla věcně příslušná k rozhodování o obnově výplaty vdovského důchodu po J. H., což je v souladu i s názorem stěžovatele vyjádřeným v kasační stížnosti. Z těchto důvodů byla žádost žalobkyně postoupena VÚSZ k rozhodnutí. Byť to z označeného rozsudku krajského soudu výslovně nevyplývá, je tento rozsudek implicitně založen právě na interpretaci žádosti žalobkyně v tom smyslu, že požaduje obnovení výplaty vdovského důchodu po J. H. VÚSZ byl vázán obsahem žádosti v té podobě, jak byla podána ČSSZ, přičemž i z označeného rozsudku krajského soudu musel nutně dovodit, že se jednalo o žádost o obnovení výplaty vdovského důchodu po J. H. Proto VÚSZ byl povinen z tohoto výkladu vycházet a rozhodnout o této žádosti. Nejvyšší správní soud proto nesouhlasí s názorem stěžovatele, že ve věci nebyly dány podmínky pro meritorní rozhodování. Meritem posouzení žádosti o obnovu výplaty vdovského důchodu musí být v první řadě posouzení existence takového nároku, a teprve poté posouzení splnění podmínek obnovení výplaty důchodové dávky. Na základě ustanovení § 82 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění bylo povinností VÚSZ meritorně rozhodnout, zda žalobkyně splňovala podmínky pro opětovný vznik nároku na vdovský důchod podle předpisů platných a účinných před 31. 12. 1995, což VÚSZ také učinil. Ustanovení § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu účinného od 1. 1. 2006, které měl VÚSZ podle názoru stěžovatele správně aplikovat, ukládá správnímu orgánu zastavit řízení tehdy, je-li žádost zjevně bezpředmětná. Uvedené ustanovení však na tento případ nedopadá. Účelem a smyslem tohoto ustanovení je umožnit správnímu orgánu zastavení řízení za situace, kdy fakticky zanikne předmět řízení, anebo právní titul uplatnění žádosti, nebo také tehdy, když žadatel odmítá jakoukoliv další spolupráci se správním úřadem a tomuto neposkytuje faktickou součinnost, popř. jinak dává najevo, že na předmětu řízení nemá zájem (viz k tomu z komentářové literatury Ondruš, R. Správní řád. Nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami. Praha: Linde, 2005, str. 225, dále také Vedral, J. Správní řád. Komentář. Praha: Bova Polygon, 2006, str. 389). V posuzované věci k takové situaci nedošlo, a proto VÚSZ postupoval správně, když rozhodoval o žádosti žalobkyně meritorně, a nikoliv pouze procesně.

Teprve v odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí VÚSZ a následně pak v žalobě proti napadenému rozhodnutí stěžovatele žalobkyně namítla, že se prvoinstanční orgán nezabýval posouzením jejího nároku na obnovení výplaty vdovského důchodu po prvním manželovi J. B. a že měla být její žádost postoupena k rozhodnutí ČSSZ. Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalobkyně nemohla podaným odvoláním zpětně změnit obsah své žádosti, neboť to by mohla učinit pouze podáním nové žádosti k ČSSZ. V odvolání mohla pouze namítat její nesprávnou interpretaci ze strany VÚSZ, který však byl fakticky vázán názorem krajského soudu o povaze uplatněné žádosti. Z toho podle názoru Nejvyššího správního soudu vyplývá, že rovněž stěžovatel měl vycházet z toho, že předmětem řízení o žádosti o uvolnění výplaty vdovského

důchodu ze dne 12. 10. 2006 je otázka obnovení výplaty vdovského důchodu po zemřelém druhém manželu žalobkyně J. H., nikoliv po zemřelém prvním manželu žalobkyně J. B.

Z tohoto pohledu Nejvyšší správní soud hodnotil i právní otázku, zda lze na předmětnou situaci uplatnit ustanovení § 66 odst. 1 písm. f) správního řádu upravující institut zastavení řízení, mj. také z důvodu zániku věci či práva, jichž se řízení týká. Toto ustanovení zní takto: „*Řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže žadatel zemřel nebo zanikl, pokud v řízení nepokračují právní nástupci nebo pokud není více žadatelů, anebo **zanikla-li věc nebo právo, kterého se řízení týká; řízení je zastaveno dnem, kdy se správní orgán o úmrtí nebo zániku žadatele nebo o zániku věci nebo práva dozvěděl.***“ Z jazykového výkladu i samotné povahy tohoto ustanovení vyplývá, že věc nebo právo, kterého se řízení týká, musí per argumentum a contrario existovat na počátku řízení, aby toto mohlo být zastaveno pro jeho pozdější zánik. Nejvyšší správní soud se tak ztotožňuje s názorem krajského soudu, že ustanovení § 66 odst. 1 písm. f) správního řádu se na posuzovanou situaci nevztahuje, neboť dopadá na případy, kde předmět správního řízení na začátku byl a nadále není, což v posuzovaném případě nenastalo. Navíc krajský soud poukázal na to, že pokud v rozhodnutí žalovaného je uvedeno, že rozhodnutí nemělo být vydáno, pak by zůstala procesní situace taková, že nebylo rozhodnuto o žádosti stěžovatelky, která předmět řízení ve své žádosti specifikovala a VÚSZ o něm tedy mohl meritorně rozhodnout, což také učinil. Nejvyšší správní soud k tomu podotýká, že stěžovatel zjevně neuvážil praktické konsekvence aplikace ustanovení § 66 odst. 1 písm. f) správního řádu na podmínky předmětného řízení o uvolnění (obnovení) výplaty vdovského důchodu. V případě aplikace této normy se totiž uplatní i část věty za středníkem, která vztahuje okamžik zastavení řízení k datu, kdy se správní orgán o zániku práva dozvěděl. Jak je zřejmé ze spisové dokumentace, VÚSZ již dříve zastával názor, že žalobkynin nárok na vdovský důchod po J. H. a rovněž tak i J. B. zanikl, neboť žalobkyně po uplynutí 1 roku výplaty důchodu nesplňovala žádnou z podmínek pro obnovení či prodloužení výplaty tohoto důchodu. Z toho by v posuzované věci vyplynula absurdní situace, v níž by řízení muselo být v souladu s citovaným ustanovením zastaveno ke dřívějšímu datu, než je datum zahájení řízení. Takovýto výklad proto zjevně nevede ke správnému zjištění smyslu právní normy a plně na něho lze uplatnit teleologický argument reductionis ad absurdum. Proto Nejvyšší správní soud uzavírá, že stěžovatel o podaném odvolání nerozhodl v souladu s platným právem a postupoval procesně nesprávně, když řízení zastavil v souladu s ustanovením § 66 odst. 1 písm. f) správního řádu.

Z těchto důvodů shledal napadený rozsudek krajského soudu v kontextu předchozího rozsudku ze dne ze dne 25. 9. 2007, č. j. 42 Cad 175/2007 – 30, jako přezkoumatelný a zákonný a nepřisvědčil tak námitkám stěžovatele. Nejvyšší správní soud se zároveň ztotožňuje i se závazným právním názorem krajského soudu, který pro stěžovatele z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, a to vydat v dalším řízení nové rozhodnutí, v němž odvolání žalobkyně proti rozhodnutí VÚSZ zamítne a jeho napadené rozhodnutí o nevyhovění žádosti potvrdí.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji jako takovou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. Stěžovatel byl v řízení neúspěšný, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší, přičemž jako orgánu důchodového pojištění by mu ani tak nebylo možné náhradu nákladů řízení přiznat. Nejvyšší správní soud nezjistil žádné náklady, které by úspěšné žalobkyni vznikly v souvislosti s řízením o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. února 2009

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu